

visz ki csekélyebb mennyiségben fát. Skandinávia és Oroszország sem tudja újabban Nyugateurópa nagy faszükségletét ellátni. Kanada és az Egyesült-Államok pótolják a hiányt már évtizedek óta.

Összehasonlításként néhány európai ország erdős területét adjuk az ország egész területének $\%$ -ában:

Finnország.....	49.4	Németország.....	25.9
Svédország.....	48.2	Románia.....	21.1
Európai Oroszország	38.4	Franciaország.....	17.4
Ausztria.....	32.6	Olaszország.....	15.9
Szerbia.....	31.1	Spanyolország.....	9.6
Magyarország.....	27.5	Nagy-Britannia...	4.9

Dr. Littke Aurél.

A népsűrűség Európában.

Európa átlagos népsűrűsége km^2 -enkint 45. Térképünkön azonban láthatjuk, hogy a kontinens egyes részein (pl. Északkeurópában) 10-nél is jóval kevesebb ember lakik 1 km^2 -en, míg egész Középeurópában, Olaszországban és a Brit szigeteken rendkívül sűrű a lakosság (a lancashire-i iparos vidéken 800 lakos jut 1 km^2 -re.)

A népsűrűség elsősorban a föld eltartó képességtől, tehát a talaj termékenységétől és az időjárástól függ. Európa északi részében, a 60. szélességi körön túl, a zord időjárás miatt földet művelni nem lehet, a lakosság itt vadászatból, halászatból, erdőgazdaságból és állattenyésztésből él. Ezek a kereseti források csak ritka népességnek (km^2 -enkint átlag 3) adhatnak kenyeret. Mivel pedig úgyszólván az egész terület erdőség, a telepek csak a folyók mentén vannak.

Ott is, ahol a kevés eső vagy ennek kedvezőtlen évszakos megoszlása akadályozza a mezőgazdálkodást, mint pl. az ó- és újcastiliai fensíkon, a Balkán-félsziget sztyepjein, a déloroszországi pusztákon, a Káspi-tó mellékén, a térkép színfoltjai szintén ritka népséget mutatnak.

Ritka a lakosság a hegységekben is, különösen a magasabb hegyvidéken, a Pireneusokban, Alpokban, Kárpátokban stb., de pl. a Germán Alföld terméketlen tavas, homokos vidékein is. Ahol ellenben gazdag a föld, enyhe a klíma, mint Portugália partvidékén, Spanyolországban, a Földközi-tenger mellékén, (ahol a kevés esőt mesterséges öntözéssel pótolják), a Felsőolaszországi Alföldön, Campanában, Szicília szigetén, ott sűrű foltokat látunk. Ugyanezt tapasztalnók Nyugat- és Középeurópa alföldjein és dombvidékein is, még abban az esetben is, ha a pusztán mezőgazdasággal foglalkozó népséget vennők számításba. Közép-Oroszországban ritkább a lakosság, mert az ország lakói még nem tudták betölteni a rendelkezésre álló nagy területet, itt a mezőgazdasággal foglalkozó népesség még állandóan nő, míg a fejlettebb Nyugat és Középeurópában már elérte a föld eltartó képességének megfelelő létszámot.

Ha a népesség a szaporodás következtében ezt a létszámot meghaladja, akkor beáll a túlnépesedés, a föld a lakosság egy részét már nem tudja eltartani s ez vagy az éhhalálnak esik áldozatául, vagy kivándorol. Ezek a bajok csak akkor szűnnek meg s az ország lakossága csak abban az esetben lépheti át a népsűrűség természetes korlátait, ha olyan gazdasági ágak fejlődnek ki, amelyek a termőtalajtól és időjárás-

tól függetlennek és olyan jövedelmet biztosítanak a lakosságnak, amelynek segélyével más országokból hozathatja a sűrűbb népességnek szükséges élelmiszereket. Ezek a gazaasági ágak a bányászat, a gyáripar és kereskedelem. Ezért látunk oly rendkívül sűrű lakosságot Franciaország, de méginkább Anglia, Belgium, Németország bánya és iparúzó vidékein. Erősen tömörül a lakosság a kereskedelmi gócpontokban is. Sűrű a népesség a svájci felföldön is és nagyon sűrű foltok vannak a Pó medencéjében, ahol a lakosok a vízi erőket használják fel gyári vállalatok üzemben tartására. Sűrűn lakott ország a kis Hollandia is, ahol a külkereskedelmi forgalomból egy lakosra 2000 korona esik.

Összehasonlítással közöljük néhány európai ország lakosságának foglalkozási statisztikáját az ország egész lakosságának $\%$ -ában :

	Mező- gazdaság	Bányászat és ipar	Kereskede- lem és közlekedés	Nép- sűrűség
Európai Oroszország	74.9	9.7	5.4	27.5
Spanyolország ...	69.0	15.2	4.4	39.5
Magyarország	68.4	14.4	5.4	64.2
Portugália	62.4	18.1	7.7	65.0
Olaszország	57.4	21.2	10.8	120.9
Ausztria	52.4	26.8	10.0	95.2
Franciaország	42.7	31.7	14.3	73.8
Svájc	30.9	44.9	13.0	91.1
Németország	28.6	42.8	13.4	118.5
Hollandia	28.3	34.6	18.2	178.8
Belgium	27.7	44.7	12.5	254.0
Nagy-Britannia ..	8.9	46.2	24.3	147.5

Dr. Littke Aurél.